

РЕЗОЛЮЦІЯ

КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ-ЗООЛОГІВ – 2012,
присвяченої 125-річчю від дня народження Миколи Васильовича Шарлеманя
м. Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгузена НАН України, 18–19.04 2012

1. Учасники Конференції висловлюють щиру вдячність дирекції, адміністрації та співробітникам бібліотеки Інституту зоології ім. І. І. Шмальгузена НАН України за сприяння та всебічну підтримку у проведенні Конференції молодих дослідників-зоологів – 2012.

2. Враховуючи значні незаперечні наукові досягнення Миколи Васильовича Шарлеманя та його вагомий внесок у справу охорони природи України на посаді наукового співробітника Інституту зоології, учасники Конференції просять дирекцію Інституту зоології про відзначення пам'яті М. В. Шарлеманя (встановлення меморіального знаку, розміщення портрету вченого в актовій залі, започаткування премії ім. М. В. Шарлеманя для молодих вчених).

3. Учасники Конференції вважають за необхідне звернути увагу зоологів на важливість дотримання норм біоетики при плануванні та проведенні досліджень, на необхідність активнішого впровадження не-інвазивних методів дослідження фауни і зменшення обсягів вилучення тварин з природи.

4. Учасники Конференції висловлюють гостру стурбованість тим, що на сьогодні Україна знаходиться перед обличчям потужних екологічних загроз. Деякі процеси, розпочаті на державному рівні, пов'язані з надзвичайними ризиками для біологічного різноманіття України. Такими загрозами передусім є:

- 1) наміри збільшення лісистості України на 5% за рахунок природних степових ділянок у південних та східних областях країни;
- 2) наміри спорудження 550 малих ГЕС у Карпатському регіоні;
- 3) недостатній сучасний рівень розвитку заповідної справи в Україні;
- 4) цілковите ігнорування чинних норм збереження біорізноманіття при веденні лісового господарства.

Учасники Конференції вважають:

1) щодо степового лісорозведення

- Лісорозведення в Україні має відбуватись без порушення вимог чинних Законів України: «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України», Положення про Зелену книгу України та ратифікованих Україною міжнародних природоохоронних документів.
- Створення нових лісонасаджень на первинно безлісних площах має повністю відповідати вимогам щодо охорони автохтонних та рідкісних видів флори та фауни, які населяють ділянки, передані для лісорозведення або такі, що розглядаються як перспективні для нього.
- Лісорозведення в Україні має відповідати екологічному та природно-кліматичному зонуванню без порушення видового біорізноманіття локальних екосистем.
- Для досягнення цих задач необхідно:
 - а) врегулювати окремий статус степових земель в земельному, природоохоронному і аграрному законодавстві; унеможливити зменшення їх площі та сприяти відновленню степів;
 - б) скасувати наказ Державного комітету лісового господарства від 29.12.08 № 371 «Про затвердження показників регіональних нормативів оптимальної лісистості території України» як такий, що не відповідає науковим та екологічним принципам;
 - в) зупинити роботи щодо визначення ділянок, які будуть надані під заліснення до моменту, коли відбудуться: (i) завершення робіт щодо винесення в натуру меж земель природно-заповідного фонду місцевого та загальнодержавного значення; (ii) заповідання усіх степових ділянок, на яких поширені об'єкти Червоної та Зеленої книг України; (iii) здійснення загальнонаціонального обліку степових ділянок;
 - г) створити спільну робочу групу з числа працівників Інститутів зоології та ботаніки НАН України, Українського науково-дослідного інституту лісового господарства і агролісо-меліорації ім. Г. Висоцького, регіональних наукових спеціалістів та громадських організацій для узгодження подальшої діяльності Державного агентства лісових ресурсів України із заліснення території.

2) щодо будівництва малих ГЕС у Карпатах:

- Неприпустимим є спорудження малих ГЕС на природних ділянках у всіх частинах Карпат і передусім – дериваційних ГЕС, конструкція яких передбачає спрямування річок в труби.
- Необхідно розробити та запровадити критерії будівництва нових ГЕС у Законі України «Про електроенергетику» та інших нормативних документах.
- Необхідно встановити процедури участі громадських організацій, науковців та місцевого населення у прийнятті рішень про спорудження ГЕС.

3) щодо розвитку заповідної справи необхідно:

- завершити формування адміністрацій новостворених національних парків і заповідників;
- створити передбачені законодавством об'єкти природно-заповідного фонду на територіях, зарезервованих для заповідання раніше;
- збільшити частку територій природно-заповідного фонду в степовій зоні України за рахунок природних степових ділянок;
- перепідпорядкувати установи природно-заповідного фонду, що нині знаходяться у віданні Державного агентства лісових ресурсів, у відання Міністерства екології та природних ресурсів України;
- збільшити штат наукових співробітників національних парків та природних і біосферних заповідників та збільшити їх участь у дослідженні та моніторингу природно-заповідних територій нижчого рангу, розміщених в околицях їхніх установ ПЗФ.

4) щодо врахування чинних норм збереження біорізноманіття при веденні лісового господарства

Необхідно розробити методику врахування біорізноманіття при веденні лісового господарства, зокрема шляхом:

а) включення інформації про виявлення видів Червоної книги України та рослинних угруповань, включених у Зелену книгу України, до літописів природи з чіткою географічною прив'язкою до номенклатури лісових кварталів та виділів;

б) проведення спільних засідань науково-технічних рад установ ПЗФ з керівництвом підприємств лісової галузі та лісовпорядними організаціями з приводу охорони біорізноманіття в межах лісових господарств;

в) надання зібраної інформації до лісовпорядних організацій з метою включення до таксаційних описів лісових насаджень та до Мінприроди для включення в державні кадастри тваринного та рослинного світу;

г) розробки спільного документу Мінприроди та Мінагрополітики щодо врахування біорізноманіття при веденні лісового господарства.